

Adviesraad Sociaal Domein L-V
Jeugd, Zorg, Werk & Inkomen

Aan:

College van Burgemeester en Wethouders van
de Gemeente Leidschendam-Voorburg
Postbus 1005
2260 BA LEIDSCHENDAM

Voorburg, 15 oktober 2021

Ons kenmerk: 2021-0010

Betreft: ASD-LV advies Aanscherping Sociaal Kompas

Geacht college,

Wij brengen graag ons advies inzake de **Aanscherping Sociaal Kompas** onder uw aandacht.

De Adviesraad Sociaal Domein heeft via een presentatie aan de plenaire ASD-vergadering d.d. 23 september jl. en een vervolgesprek onlangs in kleine kring een goed begrip gekregen van het doel en de richting van de aanscherping van het Sociaal Kompas. Wij onderschrijven de gekozen richting. Desalniettemin wijzen wij u in ons advies op een aantal punten die naar onze mening extra aandacht vragen.

Steun voor de gekozen richting

Wij delen uw keuze om de doelen die in 2016 zijn geschetst als visie overeind te houden en herkennen de noodzaak om de uitvoeringsorganisatie meer concrete handvatten te geven. Wij delen de wens van de Raad om hulp terecht te laten komen bij de inwoners die dit het hardst nodig hebben, om zelfredzaamheid te bevorderen en om meer in te zetten op preventie en het betrekken van het sociale netwerk van betrokkenen. Ook onderschrijven wij de insteek om waar mogelijk te investeren in innovatieve oplossingen/ontwikkeling van het aanbod.

In het document is een instrument uitgewerkt om dit te bereiken - een zogenaamde 'mal'. Uit de gesprekken begrijpen wij dat dit een startpunt is, om van daaruit verder te gaan ontwikkelen en zodoende gaandeweg te komen tot een set van maatregelen. Wij zien de 'mal' als een mooie concrete eerste stap en waarderen het gekozen proces als een mooie hands-on manier om verder te komen.

Enkele punten die aandacht vragen

Ten aanzien van de uitwerking merken wij het volgende op:

- De keuze om meer in te zetten op zelfredzaamheid kent zijn grenzen. Er blijft altijd een groep mensen - meestal de meest kwetsbaren - die niet tot zelfredzaamheid in staat is. In dergelijke situaties blijft zorg en hulp voor hen en hun omgeving cruciaal.
- Bij de uitvoering hangt veel af van de personen die de inschatting van de situatie van de hulpvrager moeten maken. Investeren in scholing en training van degenen die de gesprekken voeren, maakt of breekt naar onze mening een zorgvuldige uitvoering. Om deze zorgvuldigheid extra te borgen, geven wij de volgende suggesties mee:
  - Stel per beleidsterrein of dossier een meer specifieke definiëring van de doelgroep op.
  - Objectiveer zoveel als mogelijk de criteria, opdat maatwerk geen willekeur wordt.
  - Overweeg een 'escape' in te bouwen middels een laagdrempelig loket met discretionaire bevoegdheid bij een andere organisatie ('*second opinion*').
- Wij begrijpen de overweging om Jeugd als eerste beleidsterrein 'door de mal' te halen, zeker gezien de grote tekorten op dit terrein. De Adviesraad wijst er wel op dat Jeugd een zeer complex beleidsterrein is. Bovendien bestaat er via de samenwerking in H10-verband een grote afhankelijkheid van andere gemeenten. Als het doel is om ervaring op te doen met de mal en een aantal eerste successen te bereiken, kan dit complicerend werken. De Adviesraad vraagt zich af of daarom niet beter met een ander, minder complex, beleidsdossier kan worden gestart - of in elk geval een gerichte, overzichtelijke keuze kan worden gemaakt binnen het omvangrijke dossier Jeugd.
- Het valt op dat thans een groot aantal externe partijen bij de uitvoering betrokken is. Wij raden aan te kijken naar mogelijkheden om de hoeveelheid externe partijen terug te brengen. Dit zónder dat dit leidt tot samenwerking met alleen de grote partijen, waardoor kleinere partijen die vaak innovatie tot stand brengen buiten spel komen te staan.
- Wij adviseren voorts om geen stappen te zetten die juridische consequenties hebben die momenteel nog niet zijn uitgekristalliseerd - denk bijvoorbeeld aan de inkomenstoets.
- Zoals opgemerkt, zijn wij voorstander van het werken vanuit preventie. De Adviesraad is het eens met uw inschatting dat het toewerken naar een preventie-benadering in eerste

instantie een investering zal vragen die op termijn kan worden terugverdiend doordat de kosten van curatieve zorg zullen dalen. Wij wijzen u erop dat zo'n transitie echter niet van vandaag op morgen te realiseren valt en dat dit beleid daarom de tijd moet worden gegund om tot wasdom te komen.

- Wij realiseren ons dat effectief handelen, met name in geval van multiproblematiek, in de weg kan worden gestaan door de privacywetgeving. Met u zijn wij van mening dat het recht op privacy voorop dient te staan en dat daarom in dit soort casussen de vereiste zorgvuldigheid moet worden betracht. Echter, dit mag geen vrijbrief zijn om niet integraal te handelen. Wij zijn van harte bereid om met u mee te denken op welke wijze dit dilemma kan worden overwonnen en acteren in de geest van de *hart-wet-euro balans* in de praktijk zijn vruchten kan afwerpen.

Concluderend

Concluderend is de Adviesraad positief over de ingeslagen aanscherping van het Sociaal Kompas. Wij zijn nieuwsgierig naar de eerste vingeroefeningen met de mal en zouden graag zien dat voor elk beleidsterrein eerst een proefcasus door de mal gehaald wordt. Wij nodigen u uit om de resultaten met ons te delen en ons op de hoogte te houden van de voortgang. Graag willen wij u ook bij de vervolgstappen verder adviseren.

Met vriendelijke groet,

Hanni van Waasdijk

Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Leidschendam-Voorburg

